

Namsos
- en god kommune for læring

Utdrag fra "berget det blå"

Tre hundre mil over hav og hei
må du følge den luftige melkevei
til ostenfor sol og vestenfor måne.
Da ser du blåne
en ukjent strand:
Det er Soria Moria land.

Det er ikke i de døde skoges
sildige glans av sølv og gull;
men drømmenes demring underfull
fylles ditt vie og hele ditt sinn,
som om du drages
lenger og alltid lenger inn.

Alltid bakenom næste blåne,
fra evige tider ubetrådt
ser du de veldige skrenter skrånene.
Fabelblått
løfter seg under fremmede stjerner
fjellet som bare din drøm kan nå,
berget det blå!

Arnulf Øverland

www.valdrom.no RRA KF56
Våt Drom Reklamebyrå AS, Namsos.

**DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN
I NAMSOS KOMMUNE**

Namsos kommune - et godt sted å leve

1.0. Kulturell skolesekk for morgendagen.

1.1. Innledning.

Namsos kommune har definert kulturområdet som et viktig satsingsområde. Det skal gjenspeile seg i et mangfold av kulturaktiviteter for både barn og voksne.

I følge den vedtatte strategidelen i kommuneplanen, er tiltak for barn og unge ett av hovedsatsingsområdene.

I den nye læreplanen, Kunnskapsløftet, videreføres de krav til styrking av praktisk- estetiske fag som L97 la opp til. Kunstfagene skal ha en sterk og sentral posisjon i skolen. Den kulturelle skolesekken videreføres som en varig ordning og skal gjøre det mulig for alle skoler i alle kommuner til å ta del i det kulturelle løftet.

Skolen vil alltid være den sentrale kulturarenaen. Her møtes elever fra ulike miljø til læring, utvikling og opplevelse. Skolen skal legge opp til at elevene får brukt og utviklet de ressursene og de kreative kreftene som bor i alle mennesker.

Skolen skal, gjennom utstrakt samarbeid med lokale kulturinstitusjoner, formidlere og framstå som en aktiv kulturbærer som både formidler kulturarven og gir barna muligheter til å ta del i et mangfold av kulturelle aktiviteter. Skolen skal utvikle hele mennesket.

Namsos kommune utarbeidet i 2002 en egen kommunal plan for Den kulturelle skolesekken, "Soria Moria." Den nye planen har fått navnet "Berget det blå" og er en revidert utgave av "Soria Moria".

Den reviderte planen omhandler skoleverket og legger føringer for et vidt spekter av kulturelle og kunstneriske aktiviteter og opplevelser i skolen. Målet med planen er at alle grunnskoleelever skal få et tilpasset, variert og rikholdig tilbud på alle årstrinn.

Når elevene går ut av "Namsos-skolen", skal de ha med seg en solid kulturell ballast som gjør dem i stand til å kjenne seg selv og forstå det mangfoldige samfunnet som de er en del av. "Berget det blå" er et virkemiddel for oppfyllelse av kulturloven og kommunens forpliktelser til å fremme profesjonalitet, kvalitet og opplevelser. I denne sammenhengen er også kulturskolen en viktig samarbeidspartner og bidragsyter. Opplevelsen gjennom "Berget det blå" følges opp gjennom å få plass i den kommunale kulturskolen.

Lykke til med oppfølgingen av "Berget det blå!"

Namsos, januar 2009.

Svein-Arild Rye
oppvekstsjef

Terje Adde
kultursjef

Håvard Hovik
rektor v/ kulturskolen

2.0. Målene for Den kulturelle skolesekken.

- å medvirke til at alle elevene i skolen får et profesjonelt kulturtilbud
- å legge til rette for at elever i skolen lettere skal få tilgang til, gjøre seg kjent med og få utvikle forståelse for kunst- og kulturuttrykk av alle slag
- å medvirke til å utvikle en helhetlig innlemming av kunstneriske og kulturelle uttrykk i vurderingen av skolens læringsmål

2.1. BAKGRUNN.

Regjeringen har som mål at Norge skal bli en ledende kulturnasjon som legger vekt på kunst og kultur i alle deler av samfunnslivet. Målet er at en prosent av statsbudsjettet skal gå til kulturformål innen 2014. Gjennom å øke støtten til kulturformål, ønsker regjeringen å plassere kunst og kultur i sentrum av samfunnsutviklingen. Virkemidlene for å nå dette målet er de opplevelsene som eleven får gjennom Den kulturelle skolesekken, opplæringen de får i kulturskolene, aktiviteter gjennom Ungdommens kulturmønstring og aktiviteter ved deltakelse i det frivillige kulturlivet.

2.2. Grunnskolens plass.

Stm. nr 8. **"Kulturell skulesekk for framtida"** sier: *Skuleleiinga og lærarane er brubyggjarar mellom elevane og Den kulturelle skulesekken. Læraren er ein viktig rollemodell for elevane i møtet med kunst og kultur. Gjennom tilrettelegging, føre- og etterarbeid, skal læraren medverke til at Den kulturelle skulesekken vert ein viktig ressurs i undervisninga. Arbeidet med Den kulturelle skulesekken skal vere ein del av skulen sitt faglege arbeid og bidra til å realisere skulen sine læringsmål.*

Dette understreker viktigheten av at de kulturelle opplevelsene, aktivitetene og innholdet forankres i skolens ordinære undervisning.

Aktivitetene må være avklart på et så tidlig tidspunkt som mulig slik at de kan integreres i klassenes årsplaner.

3.0. Bakgrunnsdokument.

3.1. Kulturloven.

Kulturlovens § 1 sier noe om styresmaktenes ansvar for å tilrettelegge for kulturelle aktiviteter:

Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggje til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleve eit mangfald av kulturuttrykk.

3.2. St.meld. nr. 8 (2007-2008) Kulturell skulesekk for framtida.

Meldingen uttrykker:

- Gjennom Den kulturelle skolesekken skal elevene få møte profesjonelle aktører fra kultursektoren
- Den kulturelle skolesekken skal sikre elevene gode møter med profesjonell kunst og kultur
- Den kulturelle skolesekken skal omfatte tilbud innen alle kunst- og kulturuttrykk
- Det skal være variasjon i formidlingsmåtene.
- Kultursektoren må kontinuerlig arbeide med å utvikle og fornye formidlingsmåtene
- Opplæringssektorene, med alle skolene og deres overordnede, har ansvaret for å legge til rette for kunst- og kulturopplevelser i skolen og se Den kulturelle skolesekken i forhold til den generelle delen av læreplanen og de ulike fagplanene. Skolen skal sikre at det blir gjennomført for- og etterarbeid.
- Kulturelt mangfold skal være en fast og naturlig dimensjon i Den kulturelle skolesekken

3.3. Kunnskapsløftet.

Den generelle delen i læreplanen gir de overordnede målene for opplæringen og inneholder det verdimesige, kulturelle og kunnskapsmessige grunnlaget. Læreplanverkets del 2 – Prinsipper for opplæringen – gir nærmere føringer for den kulturelle kompetansen skolen skal gi elevene.

3.4. Skapende læring.

Strategiplan for kunst og kultur i opplæringa 2007–2010.

Planen har som overordnet mål å utvikle kunst- og kulturfaglig - samt estetisk og skapende kompetanse hos barn og elever og tilsatte i barnehager og skoler.

3.5. Kommuneplanen for Namsos 2001-2015 – strategidelen.

- Det skal legges vekt på gode møteplasser og kulturarenaer
- Det skal legges vekt på kreative læringsarenaer i og utenfor skolen

3.6. Mål og kvalitetskrav for skolene i Namsos.

Hovedmål 2:

Opplæringen skal utvikle hele mennesket.

3.7. Jubileumsåret 2014.

I forbindelse med den nasjonale markeringen av 200-årsjubileet i 2014, vil en i årene framover gjennom kulturformidling tilby skoleelevene spennende opplevelser relatert til nasjonsbyggingen.

4.0 LOKAL OPPFØLGING AV DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN I NAMSOS KOMMUNE.

Opplæringssektoren har ansvaret for den pedagogiske tilretteleggingen for elevene. Kultursektorene har ansvaret for kulturinnholdet i Den kulturelle skolesekken og for å informere om innholdet i god tid.

Rektor ved den enkelte skole er ansvarlig for den lokale oppfølgingen av Den kulturelle skolesekken. Alle skoler i kommunen skal ha oppnevnt en kulturkontakt. Det skal etableres et kommunalt kulturforum.

Ved skolestart om høsten skal alle skoler ha utarbeidet en lokal plan. Denne planen utarbeides på bakgrunn av tilbud fra Den kulturelle skolesekken i Nord-Trøndelag, kommunale opplegg -samt tiltak som den enkelte skole prioriterer innenfor "Berget det blå". Skolens plan danner grunnlaget for utbetaling av økonomisk støtte fra kommunen til ulike aktiviteter. I løpet av grunnskoletiden skal elevene ha vært innom alle arenaene som er beskrevet i "Berget det blå". I tillegg oppfordres skolene til å benytte andre kulturarenaer, for eksempel: MuseetMidt, avd. Woxengs samlinger (Rørvik), Stiklestad (Verdal), Nils Aas kulturverksted (Inderøy) og Rockheim (Trondheim).

5.0 Tiltaksplan.

5.1. Barnetrinnet (1.-4 årstrinn).

Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
MuseetMidt, avd. Norsk sagbruksmuseum/ Spillum dampsg og Høvleri	Samfunnsfag - historie: •skape fortellinger om menneskene i fortiden, snakke om forskjeller og likheter før og nå •bruke enkle, hensiktsmessige håndverktøy i arbeidet med leire, tekstil, skinn og tre	"Fra stokk til panel og listverk"
Fylkesgalleriet/Riangalleriet	Kunst og handverk/ Læreplanens generelle del: Det skapende mennesket •Samtale om sin opplevelse av samtidskunst	"I kunstens verden" Det legges vekt på elevaktivitet og lekbetont læring
Folkebiblioteket	Norsk: •begrunne egne tekstvalg, gi uttrykk for egne tanker og opplevelser om barnelitteratur, teater, filmer, dataspill og TV-programmer •lese skjønnlitteratur og fagtekster for barn med flyt, sammenheng og forståelse •uttrykke tanker om språk, personer og handlinger i tekster fra dagliglivet og i skjønnlitterære tekster fra ulike tider og kulturer	"Bli – kjent- opplegg" Månedlige besøk "Tenk – fortell – skriv!"
Lokalmiljøet/Fylkesgalleriet/Kulturhuset	Samfunnsfag - historie: •Kjenne igjen historiske spor i sitt eget lokalmiljø og undersøke lokale samlinger og minnesmerker	"D e her æ høre te!"
Kulturskolen/Kulturhuset/egen skole	Læreplanens generelle del: Det skapende mennesket	"Se, hør og opplev!" Kulturskolens samarbeid med grunnskolen: Danseforestillinger, konserter, kunstutstillinger og dramaforestillinger

5.0 Tiltaksplan.

5.1. Barnetrinnet (1.-4 årstrinn)

Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
MuseetMidt, avd. Namdalsmuseet	Samfunnsfag - historie: •Skape fortellinger om menneskene i fortiden og snakke om forskjeller og likheter før og nå	"Jul i gamle dager"
MuseetMidt, avd. Namdalsmuseet	Samfunnsfag - historie: •Fortelle om samene, urfolket i Norge og om sentrale trekk ved kulturen og levevilkårene til samene fram til vikingtiden	"Samer i sør" Det legges vekt på elevaktivitet og lekbetont læring

Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Kirken	<ul style="list-style-type: none"> Beskrive lokale kirker, finne spor av kristendommens historie i lokalmiljøet og i distriktet og presentere funnene på ulike måter 	<p>“Det meningssøkende mennesket”</p> <p>Besøke den lokale kirken</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Naturen	<ul style="list-style-type: none"> Natur, kultur og mennesket i læreplanens generelle del og i de ulike fagene 	<p>“Natur – kultur – menneske!”</p> <p>Ta i bruk ulike utearenaer til tilpassede aktiviteter.</p>

5.0 Tiltaksplan.

5.2 Barnetrinnet (5.-7. årstrinn)

Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Internasjonalt senter	<p>Samfunnsfag - geografi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Registrere flyktningestrømmer, forklare hvorfor noen rømmer fra hjemlandet sitt. Drøfte hvordan det kan være å komme til et fremmed land som flyktning 	<p>“En verden full av stjerner”</p> <p>Møte med andre kulturer.</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Riangalleriet	Læreplanens generelle del: Det skapende mennesket	<p>“Inntrykk, uttrykk og avtrykk”</p> <p>Møte med lokale kunstnere</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
MuseetMidt, avd. Norsk sagbruksmuseum/ Spillum dampsg og Høvleri	<p>Samfunnsfag - geografi - historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Forklare sammenhenger mellom naturressurser, næringer, bosetting og levevis 	<p>“Fra tømmerhogst til trelast”</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Kystmuseet i Nord-Trøndelag, Woxengs samlinger	<p>Samfunnsfag - geografi - historie:</p> <ul style="list-style-type: none"> skape fortellinger om menneskene i fortiden og bruke de til å vise hvordan menneskene tenker og handler ut frå samfunnet de lever i 	<p>“Kystkultur gjennom 10000 år”</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Folkebiblioteket	<p>Norsk:</p> <ul style="list-style-type: none"> bruke bibliotek og digitale informasjonskanaler på en målrettet måte lese et mangfold av tekster i ulike sjangrer og av ulik kompleksitet på bokmål og nynorsk: Norske og oversatte, skjønnlitterære tekster og sakprosaetekster 	<p>“Det digitale samfunn”</p> <p>Bli- kjent- opplegg</p> <p>Temarelaterte besøk</p>

5.0 Tiltaksplan.

5.2 Barnetrinnet (5.-7. årstrinn)

Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Kino	<p>Læringsplakaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skolen skal legg til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte 	<p>“Film er best på kino!”</p> <p>En filmopplevelse</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Namsos by	<p>Læringsplakaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skolen skal legg til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte 	<p>“By’n vi bor i”</p> <p>Byvandring, parker og statuer. Det skal legges vekt på byens dramatiske historie</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Kulturskolen Egen skole Kulturhuset Andre	<p>Musikk</p> <ul style="list-style-type: none"> Diskutere særtrekk ved kunstmusikk, norsk og samisk folkemusikk, folkemusikk fra andre land og rytmisk musikk. Beherske noen norske danser og danser fra andre land <p>Musisere og lytte</p>	<p>“Kultur i bevegelse”</p> <p>Elevene skal oppleve og lære om forskjellige musiske uttrykk gjennom musikk, dans, drama og kunstscole. Undervisning, forestillinger, prosjekter, “minigalla”</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
MuseetMidt, avd. Namdalsmuseet	<p>Kunst og handverk:</p> <ul style="list-style-type: none"> Beskrive særtrekk ved bygninger i nærmiljøet og sammenligne med nasjonale og internasjonale stilretninger 	<p>“Fra barokk til rock”</p> <p>7. trinn</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Kirken	<p>Religion, livssyn og etikk:</p> <ul style="list-style-type: none"> gjøre rede for kirkesamfunn som er representert i lokalmiljøet og distriktet beskrive kirkebygget og andre kristne gudshus og reflektere over deres betydning og bruk. 	<p>“Det meningssøkende mennesket”</p> <p>Besøke den lokale kirken og andre gudshus i kommunen.</p> <p>Benytte digitale verktøy til å søke informasjon og lage presentasjoner</p>
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Naturen	<ul style="list-style-type: none"> Natur, kultur og mennesket i læreplanens generelle del og i de ulike fagene 	<p>“Ut i naturen”</p> <p>Ta i bruk ulike utearenaer til tilpassede aktiviteter.</p>

5.0 Tiltaksplan.

5.3 Ungdomstrinnet (8.-10. årstrinn)

Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
MuseetMidt, avd. Namdalsmuseet	Samfunnsfag - historie: •Presentere en historisk hendelse med utgangspunkt i ulike ideologier	“Hverdagsliv under 2. verdenskrig”
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Rock City / Trønderrockmuseet Kulturhuset Kulturskolen Riksteater	Musikk: •Gjøre rede for hvordan musikk gjen-speiler trekk ved samfunnsutvikling og ungdomskultur og hvordan dette kan komme til uttrykk gjennom ulike former for rytmisk musikk, kunstmusikk og norsk, samisk og andre kulturers folkemusikk	“Det musiske menneske” Elevene skal oppleve og lære om forskjellige musiske uttrykk gjennom musikk, dans, drama og kunstskole Undervisning, kulturskolen, Rock City, kulturhuset, annet.
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Folkebiblioteket	Norsk: •bruke tekster hentet fra bibliotek, internett og massemedier på en kritisk måte. Drøfte tekstene og referere til benyttede kilder •orientere seg i store tekstmengder for å finne relevant informasjon •delta i utforskende samtaler om litteratur, teater og film •vurdere estetiske virkemidler i sammensatte tekster hentet fra informasjons- og underholdningsmedier, reklame og kunst og reflektere over hvordan vi påvirkes av lyd, språk og bilder	“Fra refleksjon til skapende tekst” Besøke / bruke fylkesbiblioteket
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Fylkesgalleriet/Riangalleriet	Læreplanens generelle del: •Det skapende mennesket	“Kunstnermøte” Møte med internasjonale kunstnere og kunstuttrykk Arkitektur og design
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
MuseetMidt, avd. Norsk sagbruksmuseum/ Spillum dampsg og Høvleri	Kunst og håndverk: •Tegne hus og rom ved hjelp av topunktperspektiv	“Et rom i et hus” Elevene tegner sitt eget hus

5.0 Tiltaksplan.

5.3 Ungdomstrinnet (8.-10. årstrinn)

Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Kino	•Skolen skal legg til rette for at lokalsamfunnet blir involvert i opplæringen på en meningsfylt måte	“Film er best på kino!” Minimum 2 filmopplevelser i året. Elevprosjekt knyttet til forestillingene.
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
MuseetMidt, avd. Namdalsmuseet	Naturfag: •beskrive hvordan man kan forebygge og behandle infeksjons sykdommer •gi eksempler på folkemedisin, blant annet den samiske. Samtale om forskjellen på alternativ medisin og skolemedisin	“Kropp og helse ” Sykehistorie i Namdalen og behandlingsmetoder gjennom tidene
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Kirken	Religion, livssyn og etikk: •Beskrive og reflektere over særtrekk ved kunst, arkitektur og musikk knyttet til kristendommen	“Det meningssøkende mennesket”
Arena	Mål (fra L06)	Tiltak
Naturen	Læreplanens generelle del og i de ulike fagene •Natur, kultur og mennesket	“Menneske i natur og kultur” Ta i bruk ulike utearenaer til tilpassede aktiviteter